

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Jana Kratochvíla a Tomáše Foltase ve věci žalobce: **J. H.**, zastoupený JUDr. Lubomírem Müllerem, advokátem se sídlem Symfonická 1496/9, Praha 5, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 3. 2025, čj. X, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 9. 2025, čj. 19 Ad 6/2025-33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovaná **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 11. 7. 2024 provedla přepočet žalobcova důchodu podle § 8 zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu a stanovila žalobci s účinností od 1. 3. 2024 procentní výměru důchodu ve výši 16 235 Kč. Proti rozhodnutí podal žalobce námitky.

[2] V námitkách žalobce uvedl, že žalovaná v rozhodnutí nevysvětlila, jakými matematickými postupy či jakou metodikou byla procentní výměra průměrného starobního důchodu zjištěna a rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné. Námitky žalovaná zamítla pro nepřípustnost. Žalobce nebrojil proti žádné z částí výroku, jen proti odůvodnění prvostupňového rozhodnutí.

[3] Toto rozhodnutí žalovaného Městský soud v Praze zrušil. Shledal, že žalovaná měla námitky vypořádat, a nikoliv je shledat nepřípustnými. Nad rámec poté dodal, že v novém rozhodnutí by žalovaná měla konkrétně vysvětlit, jakým způsobem k výši průměrného důchodu došla. Zvláště, když žalobce v průběhu řízení naznačil, že se číslo liší od oficiálních statistik o průměrném důchodu zveřejněných Českým statistickým úřadem.

[4] Žalovaná vydala nové rozhodnutí, jímž námitky proti rozhodnutí ze dne 11. 7. 2024 znovu zamítla, avšak již věcně. Žalovaná potvrdila zvýšení procentní výměry starobního důchodu stěžovatele s účinností od 1. 3. 2024 na částku 16 235 Kč. Celková výše starobního důchodu byla stanovena na 20 635 Kč měsíčně, k čemuž náleží příplatek k důchodu podle nařízení vlády č. 622/2004 Sb. ve výši 748 Kč, celkem tedy 21 383 Kč měsíčně.

[5] Žalovaná vysvětlila, že tento výpočet realizovala podle čl. II bodu 1 zákona č. 28/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, přičemž základem pro stanovení procentní výměry byl podle § 8 zákona o účastnících odboje a odporu proti komunismu průměrný starobní důchod zjištěný pro účely zvýšení důchodů od ledna 2024. Tento údaj se podle § 67 odst. 9 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, zjišťuje jako průměrná výše všech starobních důchodů vyplacených za měsíc červen 2023 (s vyloučením předčasných důchodů a souběhů). Žalovaná v odůvodnění zdůraznila, že částka 16 235 Kč je pevně danou hodnotou, která je veřejně dohledatelná v důvodové zprávě k zákonu č. 28/2024 Sb. Zároveň uvedla, že tento statistický údaj vypočítává Ministerstvo práce a sociálních věcí na základě statistik žalované, přičemž ona sama podrobnějšími parametry či konkrétními matematickými algoritmy tohoto výpočtu nedisponuje.

[6] Žalobce proti rozhodnutí žalované opět podal žalobu, kterou městský soud zamítl.

[7] Městský soud tentokrát shledal, že žalovaná již naplnila požadavky na přezkoumatelné odůvodnění rozhodnutí. Přepočtení statistických údajů v napadeném rozhodnutí nebyl reálně možný, neboť v měsíci červnu 2023 byl počet samostatně vyplacených starobních důchodů zhruba 2,44 milionu (dle informací Informace o vyplacených dávkách v rezortu MPSV ČR v červnu 2023). Žalovaná v obecné rovině vysvětlila mechanismus výpočtu částky procentní výměry průměrného starobního důchodu. Žalobce dostal informace, za jaké období byly starobní důchody zohledněny, a že šlo o toliko samostatně vyplácené starobní důchody.

[8] Městský soud také odkázal na vyjádření žalovaného, který popsal postup stanovení procentní výměry starobního důchodu. Pro účely valorizace důchodů jsou používány údaje za výplatní měsíc červen průběžného roku. Aby bylo vyhověno § 67 odst. 9 zákona o důchodovém pojištění, je z poskytnutých statistických údajů vybrán údaj o průměrném samostatně vypláceném starobním důchodu. Od hodnoty takto určeného průměrného starobního důchodu je odečtena hodnota základní výměry v daném roce, která je dána prováděcím předpisem (v posledních letech nařízením vlády), kterým bylo provedeno zvýšení důchodů v průběžném kalendářním roce. Po odečtení zůstává hodnota procentní výměry průměrného starobního důchodu.

[9] Městský soud připustil, že právní úprava starobních důchodů je složitá, to však nečiní rozhodnutí přijatá na jejím základě nepřezkoumatelná. Žalobce z poskytnutých

informací dovozuje nesprávné závěry, že je více možných variant výpočtu jeho starobního důchodu. Právní úprava je však detailní a více variant vylučuje. Ministerstvo práce a sociálních věcí se snažilo toliko vysvětlit, že informace o průměrném starobním důchodu se mohou mírně lišit pro různé účely. Například Český statistický úřad, který používá stejnou definici, jako je pro účely valorizace, údaj publikuje pouze za období prosince kalendářního roku. Proto se částky mohou mírně lišit.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření účastníků

[10] Žalobce (stěžovatel) proti rozsudku krajského soudu podal kasační stížnost. Uvedl v ní, že pokud je částka procentní výměry důchodu ve výši 16 235 Kč stanovena na základě statistické sestavy, měl by na takovou sestavu existovat pro žalobce dostupný a ověřitelný odkaz. Pokud takový odkaz na konkrétní sestavu není uveden, je rozhodnutí nepřezkoumatelné.

[11] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila s rozsudkem městského soudu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud se předně zabýval tím, zda je kasační stížnost přijatelná. Podle § 104a odst. 1 soudního řádu správního totiž platí, že rozhodoval-li před krajským soudem o věci specializovaný samosoudce a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Nejvyšší správní soud přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského soudu (usnesení NSS z 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[13] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[14] Podstatou kasační argumentace stěžovatele je tvrzení, že městský soud „přezkoumal nepřezkoumatelné“. Stěžovatel se domnívá, že pokud žalovaná v rozhodnutí neuvedla konkrétní matematický algoritmus či ověřitelný odkaz na statistickou sestavu, z níž byla odvozena rozhodná částka 16 235 Kč, je takové rozhodnutí nepřezkoumatelné. Městský soud tak podle stěžovatele věc v napadeném rozsudku posoudil nesprávně.

[15] K nepřezkoumatelnosti rozhodnutí existuje bohatá judikatura. Podle ní nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 19. 2. 2008, čj. 7 Afs 212/2006-74). Zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat. Na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů nelze klást nepřiměřeně vysoké požadavky. Nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom,

jak podrobně by mělo být rozhodnutí odůvodněno (rozsudky NSS ze dne 28. 2. 2017, čj. 3 Azs 69/2016-24; ze dne 27. 9. 2017, čj. 4 As 146/2017-35, bod 18). Jedná se o objektivní překážku, která soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (rozsudky NSS ze dne 12. 11. 2013, čj. 2 As 47/2013-30; ze dne 29. 4. 2010, čj. 8 As 11/2010-163).

[16] Městský soud z této judikatury vyšel a Nejvyšší správní soud v jeho rozsudku neshledává zásadní pochybení, které by založilo přijatelnost kasační stížnosti. Z odůvodnění rozhodnutí žalované i napadeného rozsudku je patrné, že žalovaná ve svém rozhodnutí uvedla, z kterých právních předpisů vyšla, a které údaje pro rozhodnutí využila. Odkázala i na zdroj (statistický údaj zveřejněný Ministerstvem práce a sociálních věcí), ze kterého vyšla při stanovení výše starobního důchodu stěžovatele.

[17] Městský soud si při posuzování věci od Ministerstva práce a sociálních věcí dodatečně vyžádal informace, které měly objasnit proces stanovení výše průměrného starobního důchodu. Z vyjádření ministerstva vyplývá, že rozhodný statistický údaj vypočítává ministerstvo pro účely valorizačního nařízení vlády, přičemž tento údaj je odvozen ze statistických dat o přibližně 2,44 milionech samostatně vyplácených starobních důchodech. Žalovaná pak tento údaj přebírá jako pevně daný parametr. Sama tedy nedisponuje výpočtem, který stěžovatel požaduje a nemůže tak na něj ani odkázat. Městský soud také uvedl, že přepočet statistických údajů v napadeném rozhodnutí nebyl reálně možný. V těchto názorech Nejvyšší správní soud neshledává žádné zásadní pochybení. Lze dodat, že pokud stěžovatel má zájem o přesné údaje a metodu výpočtu průměrného důchodu, může se jich dožadovat u Ministerstva práce a sociálních věcí využitím svého práva na poskytnutí informací.

[18] Stěžovatel polemizuje s tím, zda by systém neměl být pro občany přehlednější, či zda by nemělo ministerstvo vytvořit jiný způsob zveřejňování těchto dat. V takovém případě se ovšem jedná o otázky systémového nastavení státní správy, které nemohou jít k tíži žalované v tomto konkrétním řízení. Předmětem nynějšího přezkumu je správnost postupu městského soudu při přezkumu rozhodnutí žalované.

[19] Lze také přisvědčit stěžovateli, že existence více definic pojmu „průměrný starobní důchod“ (např. odlišná metodika Českého statistického úřadu a metodika pro účely valorizace podle § 67 odst. 9 zákona o důchodovém pojištění) může být pro běžného občana matoucí. Nicméně skutečnost, že právní úprava je složitá, nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí, které z této úpravy vychází.

[20] Z uvedeného je zřejmé, že kasační stížnost nevyvolává otázky, které by dosud nebyly v judikatuře řešeny nebo byly řešeny rozdílně či vyžadovaly učinit judikaturní odklon. V daném případě nedošlo ani k zásadnímu pochybení krajského soudu, které by mělo vliv na hmotněprávní postavení stěžovatele. Městský soud posoudil případ v souladu s judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, a proto ji podle § 104a odst. 1 odmítl pro nepřijatelnost.

[22] O nároku na náhradu nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 správního řádu soudního ve spojení s § 120 soudního řádu správního. Stěžovatel neměl ve věci úspěch a náhradu nákladů mu proto nelze přiznat. Žalované, které by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 25. února 2026

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu